

Anders Byskov
Danmarks Radio

Sendt pr. e-mail til abys@dr.dk

Anmodning om aktindsigt af 6. november 2020

7. januar 2021

Du har ved e-mail af 6. november 2020 anmodet Sundhedsstyrelsen om aktindsigt på følgende måde:

Sagsnr. 05-0601-586

Reference sgma

T 72 22 74 00

E sgma@sst.dk

*”Med henvisning til lov om offentlighed i forvaltning anmoder jeg om aktindsigt i følgende: Al kommunikation mellem Sundhedsstyrelsen og henholdsvis Statens Serum Institut, Fødevarestyrelsen, Miljø- og Fødevarerministeriet, Sundhedsministeriet samt Statsministeriet omhandlende coronasmitte blandt mink. Jeg ønsker også aktindsigt i eventuelle notater og risikovurderinger om coronasmitte blandt mink og konsekvenserne af mutationer.
Anmodningen gælder fra 1. marts til dags dato.”*

Sundhedsstyrelsen har forstået din anmodning således at den omfatter Sundhedsstyrelsens materiale samt brevveksling vedrørende håndteringen af COVID-19 og mink i Danmark.

Sundhedsstyrelsen har på baggrund af en søgning i styrelsens journalsystem identificeret 13 sager, hvor der er akter, som er omfattet af din anmodning om aktindsigt:

- 04-0100-829 (COVID-19: SARS-CoV-2 på minkfarme)
- 04-0100-1155 (NOST – COVID-19 – Aflivning af mink)
- 05-0601-259 (COVID-19, Data fra Fødevarestyrelsen vedr. udbrud på minkfarme)
- 05-0601-426 (Møde i den lokale beredskabsstab i Region Nordjylland i relation til mink)
- 05-0601-447 (Samarbejde med FVST om mink og COVID-19)
- 05-0601-448 (Samarbejde med SUM om mink og COVID-19)
- 05-0601-449 (Håndteringsgruppen af mink og COVID-19)
- 05-0601-450 (Samarbejde med SSI om mink og COVID-19)
- 05-0601-451 (Samarbejde med STPS om mink og COVID-19)
- 05-0601-564 (Test af udenlandske soldater Region Nord COVID-19 og mink)
- 05-0601-609 (Møde: Faglig drøftelse vedr. fund af mutationer i minkrelaterede SARS-CoV-2)
- 05-0601-658 (Diverse henvendelser vedr. mink og COVID-19)

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S
Danmark

T +45 72 22 74 00

E sst@sst.dk

www.sst.dk

- 05-0601-625 (BESTILLING: Sundhedsstyrelsens supplerende bidrag til høring og redegørelse vedrørende regeringens beslutningsgrundlag, der relaterer til de forskningsmæssige resultater og anbefalinger ift. Mink)

Sundhedsstyrelsen træffer hermed den sidste og endelige afgørelse vedrørende din anmodning om aktindsigt i sag nr. 04-0100-1155.

Afgørelse

Sundhedsstyrelsen meddeler afslag på aktindsigt. Nedenfor følger en redegørelse for retsgrundlaget og en begrundelse for Sundhedsstyrelsens afgørelse.

Retsgrundlag

Det følger af offentlighedslovens § 7, stk. 1, at enhver – med de i §§ 19-35 nævnte undtagelser – kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020 om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven).

Efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet. Bestemmelsen skal i første række tilgodese beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig at være utilstrækkelige.

Bestemmelsen kan imidlertid også i særlige tilfælde anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne, jf. Folketingstidende 2012-13, Tillæg A, lovforslag nr. L 144, s. 105.

Det følger af de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 33, nr. 5, at bestemmelsen kan anvendes til at undtage dokumenter og oplysninger, ”som må forventes at komme til at indgå i en kommende undersøgelseskommissions arbejde”, såfremt det vurderes, at en udlevering af materialet vil være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse, jf. hertil Folketingstidende 2012-13, Tillæg A, lovforslag nr. L 144, s. 106.

Ved vurderingen af, om en udlevering af materialet vil være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse, skal det tillægges vægt, hvor nært forestående kommissionens undersøgelse er (”nærhedskriteriet”), samt på de pågældende dokumenters og oplysningers karakter, herunder om der i forhold til en kommende undersøgelseskommissions arbejde vil være tale om centrale dokumenter og oplysninger (”kravet om centrale oplysninger”). Der henvises til Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer, 2. udgave, 2020, side 779, samt ombudsmandens udtalelse i FOB 2016-8.

Ud over den ret til aktindsigt, som følger af offentlighedsloven, er det i lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 980 af 16. august 2017 (herefter ”miljøoplysningsloven”), fastlagt, at enhver under de betingelser og med de undtagelser, der følger af lov om offentlighed i forvaltningen og

forvaltningsloven, har ret til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger, jf. § 2, stk. 1, jf. dog stk. 2-6. Efter miljøoplysningslovens § 6, stk. 2, skal henvisninger i miljøoplysningsloven til bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen forstås som henvisning til de pågældende bestemmelser i lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen med senere ændringer (1985-offentlighedsloven).

Det er en betingelse for, at miljøoplysningsloven finder anvendelse, at anmodningen omfatter aktindsigt i ”miljøoplysninger”, sådan som dette er defineret i lovens § 3:

”§ 3. Ved miljøoplysninger forstås alle oplysninger, som er i myndighedens besiddelse, eller som opbevares for den, som foreligger i skriftlig form, i billed- eller lydform, eller i elektronisk eller en hvilken som helst anden form, uanset hvornår oplysningerne er tilvejebragt, og som vedrører

- 1) tilstanden i miljøelementer som f.eks. luft og atmosfære, vand, jord, landskaber og naturområder, herunder vådområder, kyst- og havområder, biologisk mangfoldighed og dennes enkelte bestanddele, herunder genetisk modificerede organismer, og vekselvirkningen mellem disse elementer,*
- 2) faktorer som f.eks. stoffer, energi, støj, stråling eller affald, herunder radioaktivt affald, emissioner, udledninger og andre udslip i miljøet, der påvirker eller kan påvirke de miljøelementer, som er nævnt i nr. 1,*
- 3) foranstaltninger, herunder administrative foranstaltninger såsom politikker, lovgivning, planer, programmer, miljøaftaler og aktiviteter, der påvirker eller kan påvirke de enkelte miljøelementer, som er nævnt i nr. 1 og 2, og faktorer samt foranstaltninger og aktiviteter, der har til formål at beskytte disse miljøelementer,*
- 4) rapporter om gennemførelse af miljølovgivningen,*
- 5) rentabilitetsberegninger og andre økonomiske analyser og forudsætninger, som er anvendt i forbindelse med de foranstaltninger og aktiviteter, som er nævnt i nr. 3, og*
- 6) menneskers sundheds- og sikkerhedstilstand, herunder, hvor det er relevant, forurening af fødekæden, menneskers levevilkår, kulturminde og bygningsværker, i det omfang de påvirkes af de enkelte miljøelementers tilstand, som er nævnt i nr. 1, eller via disse elementer af de i nr. 2 og 3 nævnte forhold.”*

Det fremgår af § 13, stk. 1, nr. 6, i 1985-offentlighedsloven, at retten til aktindsigt kan begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Bestemmelsen er identisk med den nugældende offentlighedslovs § 33, nr. 5, og det antages, at bestemmelsen i § 13, stk. 1, nr. 6, i 1985-offentlighedsloven, i lighed med bestemmelsen i den nugældende offentlighedslovs § 33, nr. 5, kan begrunde en undtagelse af dokumenter og oplysninger, som må forventes at

komme til at indgå i en undersøgelseskommissions arbejde, såfremt en udlevering af materialet vil være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse. Der henvises til Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer, 2. udgave, 2020, side 778 ff., samt ombudsmandens udtalelse i FOB 2013-22.

Efter miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, 1. pkt., skal der foretages en konkret afvejning af offentlighedens interesser, der varetages ved udlevering af miljøoplysningerne, over for de interesser, der varetages ved at afslå udlevering. Det følger endvidere af miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, 2. pkt., at bl.a. § 13 i 1985-offentlighedsloven skal anvendes restriktivt under hensyntagen til samfundets interesse i, at oplysninger offentliggøres i det konkrete tilfælde.

Begrundelse

Sundhedsstyrelsen meddeler dig hermed afslag på aktindsigt i sag 04-0100-1155 (NOST – COVID-19 – Aflivning af mink), jf. offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Den 21. december 2020 har Udvalget for Forretningsordenen for Folketinget afgivet beretning nr. 3 om etablering af en undersøgelsesform med særlig parlamentarisk forankring (Folketinget 2020-21, UFO Alm.del – Bilag 47). Der er som bilag 1 til beretningen offentliggjort et kommissorium for en granskningskommission om sagen om aflivning af mink.

Sundhedsstyrelsen finder, at der er nærliggende risiko for, at sag 04-0100-1155 (NOST – COVID-19 – Aflivning af mink), der er omfattet af din anmodning, vil skulle oversendes til den kommende granskningskommissionsundersøgelse til brug for dets arbejde.

Sundhedsstyrelsen har på den baggrund undtaget samtlige dokumenter og aktlisten til sagen. Styrelsen har ved vurderingen lagt vægt på, at granskningskommissionsundersøgelsen forventes nedsat med hjemmel i lov om undersøgelseskommissioner (evt. efter en lovændring). Der henvises til pkt. i 3 ovennævnte beretning om etablering af en undersøgelsesform med særlig parlamentarisk forankring.

Sundhedsstyrelsen har endvidere i forhold til nærhedskriteriet lagt vægt på, at nedsættelsen af granskningskommissionsundersøgelsen må anses for nært forestående, jf. ovennævnte beretning om etablering af en undersøgelsesform med særlig parlamentarisk forankring.

Sundhedsstyrelsen har herudover vurderet, at dokumenter og oplysninger, som du har søgt om aktindsigt i, forventes at være centrale for den kommende granskningskommissionsundersøgelses arbejde, hvorfor en udlevering af materialet på nuværende tidspunkt vil kunne være skadelig for gennemførelsen af undersøgelsen.

Det er herefter sammenfattende Sundhedsstyrelsens vurdering, at hensynet til at undgå, at den kommende granskningskommissionsundersøgelse ikke vil kunne gennemføre sin undersøgelse på tilfredsstillende vis, gør det påkrævet at begrænse retten til aktindsigt i materiale, der kan belyse forløbet vedrørende

manglende hjemmel til at udvide indsatsen med aflivning af mink til hele landet, og som skal oversendes til granskningskommissionsundersøgelsen, jf. offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Det er endelig Sundhedsstyrelsen vurdering på baggrund af ovenstående, at såfremt sag 04-0100-1155 (NOST – COVID-19 – Aflivning af mink) indeholder miljøoplysninger, vil disse i så fald være undtaget fra retten til aktindsigt efter bestemmelsen i § 13, stk. 1, nr. 6, i 1985-offentlighedsloven. Der henvises i den forbindelse til ovenstående begrundelse om undtagelse af oplysninger efter offentlighedslovens § 33, nr. 5. Den almindelige samfundsinteresse i, at oplysningerne offentliggøres, jf. miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, kan efter styrelsens vurdering ikke føre til andet resultat, idet offentliggørelse af miljøoplysninger ville kunne være skadeligt for gennemførelsen af undersøgelsen.

Meroffentlighed

Sundhedsstyrelsen har overvejet, om den sag, som styrelsen har undtaget efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, samt eventuelt efter 1985-offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 6, burde udleveres til dig efter et princip om meroffentlighed, jf. offentlighedslovens § 14, stk. 1, henholdsvis 1985-offentlighedslovens § 4, stk. 1, 3. pkt., men har ikke fundet grundlag herfor. Styrelsen har i den forbindelse foretaget en afvejning af på den ene side de hensyn, der ligger bag offentlighedslovens § 33, nr. 5, henholdsvis 1985-offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 6, og på den anden side den berettigede interesse, du som journalist må antages at have i, at anmodningen om aktindsigt imødekommes.

Klagevejledning

Du har mulighed for at klage over denne afgørelse. Klage over denne afgørelse kan ske til Sundheds- og Ældreministeriet. Du skal dog indledningsvis sende din klage til Sundhedsstyrelsen, Islands Brygge 67, 2300 København S, sst@sst.dk.

Hvis din klage ikke giver Sundhedsstyrelsen anledning til at ændre afgørelsen, sender Sundhedsstyrelsen klagen samt sagens akter og herunder afgørelsen til Sundheds- og Ældreministeriet snarest og som udgangspunkt senest 7 arbejdsdage efter modtagelsen af klagen ved Sundhedsstyrelsen, jf. § 37, stk. 1 og 2, i offentlighedsloven.

Du kan finde ovennævnte lovgivning på Retsinformation, www.retsinformation.dk.

Med venlig hilsen

Sophie Gram Madsen

